

**Dissertatio medica, inauguralis, de colica Damnoniorum ... / eruditorum
exameni subijcit Jacobus Armitstead.**

Contributors

Armitstead, James.
Lister, Dr
University of Edinburgh.
Royal College of Surgeons of England

Publication/Creation

Edinburgi : Apud Balfour et Smellie, 1781.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/qm58kx2v>

Provider

Royal College of Surgeons

License and attribution

This material has been provided by This material has been provided by The Royal College of Surgeons of England. The original may be consulted at The Royal College of Surgeons of England. where the originals may be consulted. This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

DISSERTATIO MEDICA,
INAUGURALIS,
DE
COLICA DAMNONIORUM.

2

QUAM,
ANNUENTE SUMMO NUMINE,
Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,
D. GULIELMI ROBERTSON, S. S. T. P.
ACADEMIÆ EDINBURGENÆ PRÆFECTI;
NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,
Et nobilissimæ FACULTATIS MEDICÆ decreto;
PRO GRADU DOCTORATUS,
SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS ET PRIVILEGIIS
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit

JACOBUS ARMITSTEAD,
BRITANNUS,

Reg. Med. Soc. Edinen. Soc.

Cognitio causæ morbum tollit.

Ad diem 25. Junii, hora locoque solitis.

EDINBURGI:
Apud BALFOUR et SMELLIE,
Academiae Typographos.

M,DCC,LXXXI.

Quod argumentum illustrandum suscepimus, id annos per aliquot medicorum animos ad se convertit. Namque colicam, Damnoniorum propriam, fuisse sunt executi Huxhamius et alii; parum tamen luminis origini et naturae ejus, nisi ante paucissimos annos, offusum. Qui medici intra hosce triginta vel quadraginta annos floruerunt, ii audacius et liberius forsitan in rerum naturam, quam ulli ex antiquioribus, inquisiverunt. Huic soli sunt tribuenda innumera utilia reperta, et medicina ab omni fere parte magis minusve exculta.

Causam colicae Damnoniorum acido tartari in corpus recepto, ibique effectus suos nocivos edenti, retulit Huxhamius. Hinc omnia signa, quae per totum morbi decursum se ostendunt, speciose deduxit. Experimenta autem eo tempore defuerunt, quae acidum tartari quantitati plumbi, cui omnes morbi notae tribui debuerunt, admistum fuisse, probarent. Quo tempore scripta sua in lucem edidit Huxhamius, eo ratiocinia theoretica invaluerunt, et pauca

experimenta sunt instituta, quae sententias, in quas viri notitia medicinae nobilitati concesserant, vel firmarent vel convellerent. Æqualibus vero hodie mutationem artis Hippocraticae, quae inciderit, felicem possumus gratulari. Nulla enim theoria, utcumque ingeniosa esse videatur, nisi rite suffulciatur, ab hodiernis recipitur. Sceptica perseverantia partes in suas diversas discerpta caute consideratur, et, si rebus veris experientiaeque reperiatur adversari, contemnitur, et memoria ejus oblivione deletur.

Quidam auctores nuperi, ut supra comprehendendi, hujus morbi naturae attente diligenterque studuerunt. Iis igitur potissimum, quae sum traditurus, referenda esse confiteor. Historiam, causam viamque medendi adeo accurate fuseque depinxerunt, ut nihil fere amplius supersit, quod iis, quae tradiderint, possim adjicere.

Hoc silentio non praetereundum videtur, quod sub colica Damnoniorum, colicam Pictonum, colicam Saturninam multorum auctorum,

torum, rachialgiam Pictonum Sauvagesii, *belland* quarundam Angliae regionum, *mill-reek* Scotiae, et reliquas, quotquot sunt, nominibus, non natura diversas, comprehendo. Proximum autem est, ut ea, quae historiam morbi spectant, referam.

HISTORIA MORBI.

A sensu doloris in abdomine scrobiculo-
que cordis plerumque incipit. Hunc appetitus prostratus brevi, et aliquantum flavedinis in vultu totaque corporis superficie, citius feriusve excipiunt. Dolor in regione epigastrica gradatim increscit, et spatio brevi gravis et continuus evadit. Aegritudo huic pro rata ratione respondens nunc accedit, et secundo tertiove morbi die nausea, cui succedit vomitio frequens. Quod rejicitur, id plerumque admodum viride, aliquando subnigrum; nonnunquam adeo acre, ut cuticulam faucibus erodat, aliquantumque

tumque sanguinis secum adducat. Iis, quae ventriculo comprehensa, rejectis, semet non-nihil levare sentit aegrotus; signa vero brevi rursus ingravescent. Scrobiculi cordis dolor subito violenterque in regionem umbilicalem, et in abdomen undique se diffundit. Hoc tempore intestina aegroto videntur valide constringi spinamque dorsi versus trahi. Nunc alvus admodum dura fit; nonnunquam vero, contra, fusa. Hoc vero rarissimum. Sub hoc morbi tempus frequenter oriuntur gravissima signa. Desiderio urinam reddendi saepe vexatur aegrotus. Eandem tamen nonnunquam ne minima quidem quantitate, vel aegerrime saltem, excernere valet. Vomitus supra positus aequè diu ac dolor manet, nisi arte tollatur. Si sponte cesset, ructus amari et singultus incipiunt infestare. Per totum hoc spatium pulsus arteriarum plerumque debiles et inaequales, et urinae specie, quam prae se fert, adeo variat, ut qualis morbi eventus sit futurus rarissime indicet. Abdomen plerumque durum et
tensum.

6 DE COLICA DAMNONIORUM.

tenfum. Partes contentae et continentes
 fpafmo affectae dorfum verfus retrahi vi-
 dentur, et aeger fenfum, quafi medius cul-
 tro divideretur, habet. Dolor tandem in
 dextro hypochondrio fixus evadit, tumore
 duritieque faepe ftipatus. Quae alvus ex-
 cernit, ea plerumque colorem fubviridem
 habent, dura, rotunda, ftercori ovino non
 diffimilia. Paucas poft excretiones, alvus
 ex toto adftringitur, donec eam medica-
 menta rurfus emolliant, cum *scybala* multa
 globulive e ftercore indurato confefti de-
 fcendunt. Poftquam haec figna graviffima
 quinque vel fex dies manferunt, aegrotus
 miferandus nonnunquam levatur; abdomen
 ei tamen adeo facile dolore afficitur, ut
 tactum ftragulorum leviffimum reformidet.
 Dolor tandem regionem abdominis relin-
 quit, mufculos tendinesque brachiorum af-
 ficit, tractum fpinae deorfum fequitur, et
 fcapulas partesve iis vicinas potiffimum in-
 feftat. Deinde juncturae artuum graviffi-
 me torquentur, et motus earum perduntur.
 Crura et femora nonnunquam afficiuntur,

et

et dolores ossa occupant, luis venereae proprios reddentes. Ab his, si corpus frigori objiciatur, vel ob quamlibet aliam leviculam causam, ad abdomen remigrant. Multos post paroxysmos juncturae manuum aliarumque partium prius doloribus violentis corripuntur, deinde tophis onerantur. Hi spissitudine variare consueverunt, quae modo cretam, modo lapidem, modo caseum refert. Antequam topi artuum se ostendunt, ictus arteriarum validos esse, et alia febris signa subistere, notat celebris Huxhamius. Reiteratos post paroxysmos, invadunt convulsiones et paralyfis manuum, quibus sensus plerumque superest, quamquam motus amittitur. Sub hoc tempus, si nulla remedia morbum depellendi causa fuerint adhibita, paroxysmus epilepticus nonnunquam miserandum aegrotum cruciatu gravissimo liberat.

Colica Damnoniorum autumno saepissime se ostendit, quamvis hac tempestate haudquaquam circumscribitur. Saevitiam suam enim

8 DE COLICA DAMNONIORUM.

enim in mortales vere, ut neminem fugit, nonnunquam exercet.

Eam frequenter excipiunt hydropes, et complures alii morbi, qui non medicinae solent parere.

C A U S A P R O X I M A.

Quicumque historiam praecedentem perleget attentus, pleraque signorum ab affectu tunicarum canalis alimentarii spasmodico proficisci, facile concludet. Hic affectus vero non intestinis solis circumscribitur, sed in ventriculum et viscera vicina semet diffundere videtur. Quinetiam partes systematis a se invicem longe diffitae, per illum forsitan nexum et consensum, qui inter partes corporis diversas intercedit, mirandum, afficiuntur.

Ventriculus et canalis alimentarius omnes fere reliquas systematis partes modum in mirabilem quasi regunt et gubernant.

Mulierum

Mulierem loco honestissimo natam, robustam, et constitutione corporea ab omni parte excellentissima praeditam, optime novi, quae, quantitate infusi theae viridis modica sumpta, cubitum paucis minutis ire cogitur. Sensus doloris molestissimus caput invadit, totumque ei corpus adeo debilitatur, ut nec in cubiculo huc illuc ambulare, nec pedibus quidem, absque auxilio, possit insistere. Quaedam alimenti genera effectum hujusmodi in certa corpora edunt. Cook, navigator ille in primis celebris, virique generosi, qui illum orbem terrarum circumnavigantem sunt comitati, piscem, cujus naturam tunc ignorabant, quodam vespere caenarunt. Mediam sub noctem, signis gravissimis sunt expergefati. Vires alimenti, quod sumpserant, sedantes designarunt nausea, ventriculi oppressionis sensus, debilitas. Torpor et insensibilitas universos eorum artus occuparunt. Effectus hoc genus tanti fuerunt, ut praefectus, fama longe lateque jure nobilitatus, pondus

B plumae

plumae et poculi duas humoris libras continere valentis, nequiverit distinguere.

Naturam hujus consensus, qui supra positus, et rationem, qua agat, rite exponere, vires ingenii mei longe excedit. Aliquantum vero luminis huic argumento offuderunt nonnulla ab illo anatomicorum principe Monroio nuperrime tradita. Quod ante conjecturae probabili tantum innisum est, id nunc demonstratio magna ex parte evidens reddidit. Hic anatomicus celebris ne duas quidem nervorum fibrillas in toto corpore esse comperitur, quae non in aliquo loco conjunguntur, et sibi invicem admiscentur.

Ad inceptum vero redeundum : Cum in colica Damnoniorum affectus canalis alimentarii spasmodicus tam plane evidenterque substat, vix ambigi potest quin pro causa proxima debeat haberi.

CAUSA

C A U S A R E M O T A.

Cum Huxhamius de colica Damnoniorum scripserit, et originem ejus fufe investigare conatus fit, cumque plerique ejus aequalium, et non pauci recentiorum, in sententiam ejus hac super re concefferint, utrum notiones eorum caufae hujus morbi remotae fundamento ftabili, necne, innitantur, explorare conabor.

Damnonios hoc morbo faepius autumnò, quam quolibet alio anni tempore, laborare compertus eft Huxhamius. Hoc tempore quantitas fucci pomorum fermentati folita major potari confuevit, et tartaro, quod hic liquor continet, eo judice, morbus eft referendus. Hunc liquorem faponem admodum referre, vimque igitur non parum detergentem habere, quas partes contingit, eas irritare et inflammare tradit. Cum magna hujus igitur quantitas fumitur, eodem,

dem, inquit, effectus primas in vias edat
 necesse est. Mucum illum lubricantem,
 quo intestina sana inunguntur et defen-
 duntur, abradere et abluere ponit. Magis
 etiam nociva, ejus judicio, praestat. Aci-
 dum per lactea liberaliter absorbetur, et to-
 tam humorum massam circumeuntem acri-
 monia sua brevi vitiat et corrumpit. Hanc
 ob causam, bilis et omnes alii humores, qui
 a sanguine fecernuntur, mutantur, dotesque
 naturales sibi que proprias amittunt. Acido
 nimis abundanti, quod in systema recipi-
 tur, bilis non amplius obistere valet. Se-
 ries igitur signorum gravium oriatur oportet.

Hoc ratiocinium forsitan primo intuitu
 erroris expers esse videbitur; si vero exa-
 mini diligenti subjiciatur, fundamento pa-
 rum firmo inaedicari reperietur. Hux-
 hamius judicio sano fuit praeditus, et quae
 semet ei ostenderunt accurate notavit; sed
 eb erroribus, quos natura humana parum
 cavet, minime vacuus fuit, et in theorias
 maxime ridiculas frequenter inductus est.

Plebeculam

Plebeculam apud Damnonios certis anni temporibus huic morbo insigniter patere comperit. Quinetiam malum pro quantitate succi pomorum fermentati magis minusve invalescere notavit. Tartarum igitur, quod liquor modo positus continebat, cum principium ejus maxime manifestum fuerit, et theoriae suae optime responderit, omnium signorum quae oriuntur gravium originem esse conclusit. Hoc in argumento considerando ulterius progressus est. Qui vina Rhenana vel Mosellana liberaliter biberunt, eos malo consimili objici accepit. Hoc ei in animum induxit, ut haec vina examinaret, et, prout expectavit, chryсталlos, quos continebant, in succo pomorum fermentato repertos omnino reddere comperit. Caeterum tempore, quo Huxhamius scripsit, leges oeconomiae animalis haudquaquam bene sunt intellectae. Alkalina et acida, ut medicis illo tempore florentibus placuit, vitia humorum animalium innumera excitarunt. Medicamenta nonnulla particularum mole et densitate majore lentorem,

lentorem, et caetera idem genus, sustulerunt. Alia, contra, quod in particulas innumeras et exiguitate infinitas dividi potuerunt, arteriolarum minimarum ramusculos remotissimos ingredi, et ita obstructionem superare, valuerunt. Operationes naturae persequendi et exponendi cupidine mens humana nunquam non inflammatur. Cum vero investigatio cauta et cogitatio attenta non amplius exercentur, sed vis imaginandi indomita, quae nunquam mortales a vero non detorquet, incipit huc illuc libere vagari, ridicula et admodum absurda recipiantur et credantur oportet. Ad inceptum autem redeamus.

Medicos experientia docuit tartarum tantum abesse, ut morbum moveat, ut, contra, rite praeparatum in ejus orti auxilium promptissimum sit, immo ut ei venienti potenter occurrat. Si tartarum morbum facere valeret, Turcae, multaeque aliae nationes, quae magnas potus, qui *sherbet* appellatur, quantitates aliosque liquores acidos adhibent, ei in primis paterent. Caeterum rem
aliter

aliter se habere reperimus. Si liquores hoc genus illis noxae forent, ante multos annos alios in locum eorum suffecissent ut effectus eorum perniciosos vitarent. Cum vero per multas annorum centurias in usu eorum perstiterint, et adhuc perstant, hoc haud dubie impune faciunt. L'Abbé Chappé d'Auteroch, qui Russiam et Siberiam, jussu regis Galliarum, peragravit, pagina operis sui quadragesima prima, memoriae prodit, plebeculam harum regionum quod *Quoas* vocatur pro potu ordinario adhibere. Hoc autem nihil aliud est quam aqua, in qua fermentatio per furfurem et farinam fuit excitata. Hic liquor, cum sumitur, aequè acidus ac acetum esse dicitur. Nullae tamen noxae usum ejus subsequuntur. Acida fibris muscularibus admota eas plane stimulant, et, cum easdem quoque corrugent, vim adstringentem haud dubio habent. In ventriculum vero et intestina recepta, ibique bili admista, potestatem modice purgatricem sibi adipiscuntur. Si vero colicam Damnoniorum faciunt, effectus ibi longe

longe diversos edunt. Quod minime credibile. In eo ventris malo, quod apud Indos Occidentales magnopere invalescit, *dry belly-ach* nominatur, et colicam Damnoniorum, multum reddit, cremor tartari succusque limoniorum a Hillario celeberrimo summis laudibus efferuntur. Zeller vinum saccharo Saturni, ducatu in Wintembergenfi, sub initium centuriae quae nunc elabitur, vitiari rursus inchoatum esse refert. In dissertatione sua, asserit loca Tubengen vicina incolentes vina ibi nata, quanquam aequae ac acetum acida sint, diu impune adhibuisse, donec fraus modo posita invalescere coeperit. Causa igitur morbi, quem exequimur, non in acido succi pomorum fermentati mero, sed in aliqua materia extranea, fraude casuve in eum inducta, quaerenda.

Plumbum et ex eo praeparata in ventriculum recepta, omnia signa colicae Damnoniorum propria, absque ulla exceptione, movent. Quosdam forsitan effectus ab iis, quos quaelibet alia substantia, quam novimus,

rimus,

rimus, omnino diversos edit plumbum. Exigua hujus quantitas primas in vias introducta motum ventriculi et intestinorum peristalticum ex toto perdere, et talem signorum seriem, qualem nullum aliud venenum, quantum scimus, movere solet, facere reperitur valere. Colica a praeparatis e plumbo oriens, et Damnoniorum propria, pomaceum fumendo mota, signis et exitu adeo similes sunt, ut celebris Baker, et alii, utramque ab eadem causa proficisci, diu sint suspicati. Hanc conjecturam veram esse, antequam haec dissertatiuncula ad finem perducetur, satis evidenter, uti speramus, probabimus.

Succus e pomis maturis expressus magnam acidi quantitatem saccharo adjunctam comprehendit. Hoc acidum, vel in statu suo nativo, cum mustum, vel in statu fermentato, cum acetum, vel in statu qui hunc inter et illum intercedit, cum pomaceum appellatur, plumbo, sive sub forma metalli, sive in calcem redactum, ei applicetur, facillime vitiatur. Plumbum autem,

C

fucco

succo pomorum fermentato adjunctum, pro
 saccharo Saturni habendum est. Si instru-
 menta et vasa diversa, quibus pomaceum
 Damnonii praeparare consueverunt, confide-
 remus, satis, unde liquor possit imbui, re-
 periemus. "In many parts of the county
 of Devonshire, the circular trough used in
 grinding their apples is composed of seve-
 ral pieces of moor-stone, cramped together
 with iron, and fixed with melted lead poured
 into the interstices in the inside of the
 groove. These stones are not always
 wrought with much art, and sometimes
 being of irregular and unequal figures, they
 do not correspond with each other, so that
 considerable chasms are left between, and
 those chasms are filled with lead. The
 apples, therefore, ground by the pressure
 of the roller, come immediately into con-
 tact with no small quantity of this poison-
 ous mineral *."

Auctor modo comprehensus tradit aliis
 e praelis, ubi pomaceum paratur, superfi-
 ciem

* Baker, Med. Trans. p. 207.

ciem interiorem plumbo ex toto esse fuc-
cinctam, aliis, ubi perfluere incipiunt, ri-
mas juncturarum laminis ejusdem metalli
obturatas et obductas. Quinetiam memo-
riae prodit, moris esse quorundam agricola-
rum, cum, anno nondum longe provecto,
antequam poma summam ad maturitatem
pervenerunt, pomaceum tenuius confici-
unt, molem plumbi non parvam in doli-
um, quo liquor non acefcat, conjicere. De-
nique addit, usum cerussae in acore corri-
gendo nec colonos nec mercatores latere.

Quantitatem pomacei ab agricola emen-
dam curavit celebris Baker, qui nihil
plumbi vasis, ubi conficiebatur, si pauxil-
lum ejus in praelo componendo adhibitum
excipias, inesse asseruit. Vir celebris, a-
nalyfi chemica instituta, comperit triginta
sex hujus liquoris libras grana plumbi qua-
tuor dimidiumque continere. Quo hanc
rem accuratius investigaret, multa pericula
fecit, et, prout expectaverat, reperit po-
maceum universum apud Damnonios para-
tum, maximamve saltem ejus partem, ali-
quanto

quanto hujus materiae perniciosae esse imbutam. Quem liquorem, hanc detegendi consilio, adhibuit, is fuit atramentum sympatheticum et sulphuris tinctura volatilis. Quo rite compertum habeas effectus perniciosos, qui pomaceum Damnoniorum epotum subsequuntur, plumbo, quod continet, et non acori ejus, esse tribuendos; tantum opus est ut tecum attentus consideres, nullas noxas omnino usum ejus, nonnullis in Angliae regionibus, liberalem comitari solere, ubi magnae ejus quantitates parantur, usufque plumbi in vasis componendis ex toto vitatur.

Dr Wall, medicus satis celebris Vigorniensis, in epistola, quam ad Dr Baker misit, sequentia refert: ‘ The counties of
 ‘ Hereford, Gloucester, and Worcester, are
 ‘ not, so far as I know, subject to the cholic of Poitou. There is no lead, which
 ‘ can give occasion to that cholic, used in
 ‘ any part of the apparatus for grinding
 ‘ or pressing the apples, or fermenting the
 ‘ liquor. Once, indeed, in a plentiful
 ‘ year

‘ year of apples, I knew a farmer who
 ‘ wanted casks, fill a large leaden cistern
 ‘ with new cyder, and keep it there till
 ‘ he could procure hogheads sufficient to
 ‘ contain the liquor. The consequence
 ‘ was, that all who drank of it were af-
 ‘ fected by it, as lead workers generally
 ‘ are. We had eleven of them at one
 ‘ time in our Infirmary.’

Quod supra refertur, id satis, me ju-
 dice, demonstrat colicam Damnoniorum a
 plumbo, quod pomaceum continet, solo
 proficisci. Hoc, quantitate minima, in cor-
 pus humanum invecum perniciosissimos,
 ut experientia docet, effectus edit. Huic
 causa morbi remota tribuatur necesse est.
 Dotes hujus in ventriculum recepti sedan-
 tes et venenatae paucos medicos, vel anti-
 quiores vel recentiores, fugerunt. Hic
 causam ad omnia signa formidolosa, quae
 ab usu ejus oriuntur, movenda accommo-
 datam, reperire haudquam difficile.

Neminem potest latere, pictores, *vitri*
laevigatores, *typographos*, in metallis effo-
 diendis,

diendis, iisdemque fundendis occupatos, potissimum postremos, &c. colicae Damnoniorum insigniter objici. Homines non paucos, constitutione corporea excellentissima praeditos, paucos post annos, si in metallis eruendis pergerent occupari, omnibus signis in historia praecedente comprehensis corripì saepe vidi.

Venenum in systema modis diversis invehitur. Id lymphatica cutanea absorbent, vel effluvia inter plumbum fundendum per aërem in pulmones ingredi, et ita introitum in corpus intimum facilem reperire, possunt. Rem ita se aliquando habere opinor. Namque asthma aliosque pulmonum affectus reliqua signa antecedere notavi.

E plumbo praeparata nuper apud chirurgos liberaliter fuerunt adhibita. Goulardus, Aitkinus Warringtoniensis, et alii, usum plumbi externum nullis effectuum perniciosorum, qui ab eo interne adhibito oriuntur, unquam stipari contendunt. Quantum ad memetipsum attinet, praeparata Saturnina saepe liberaliter adhiberi, nullas
tamen

tamen noxas ea subsequi, vidi. Exempla vero, non diffitendum, in monumentis rei chirurgicae reperiunda, ubi symptomata gravia praeparata hoc genus exceperunt. Multos hujusmodi casus memorat Percivallius, quorum subsequens unus est: ‘ The
 ‘ governor of the work-house of Man-
 ‘ chester, aged upwards of seventy years,
 ‘ had a large ulcer in his leg, which was
 ‘ washed several times in the day with the
 ‘ saturnine water of Goulard, and then
 ‘ covered with an emollient poultice, which
 ‘ contained a small quantity of the lini-
 ‘ ment of lead. After using these appli-
 ‘ cations four days, he became affected
 ‘ with the cholic and paralytic symptoms,
 ‘ which, though slight in degree, could not
 ‘ fail to be alarming. The preparations
 ‘ of lead were therefore discontinued, and
 ‘ he soon recovered from these adventi-
 ‘ tious complaints.’ Causa igitur non de-
 esse videtur, cur ex hoc aliisque exemplis
 similibus concludamus, praeparata hujus-
 modi hunc morbum horrendum nonnun-
 quam

quam movisse; hoc tamen raro incidere mihi persuasum. Si morbum saepe fecissent, in defuetudinem jamdudum abiissent. Chirurgos, contra, artis propriae notitia jure nobilitatos, ea quotidie adhibere pergere, summisque laudibus efferre, comper-
tum habemus.

RATIO SYMPTOMATUM.

Dolor abdominis a strictura tunicae ventriculi et intestinorum muscularis spasmodica proficisci videtur, quae facit ut faeces induratae arctius constringantur, et partes continentes inaequaliter contrahantur et distendantur, quod doloris gravis sensum non movere non potest. *Dotes* plumbi in totum canalem alimentarium, potissimum vero in arcum coli, agentis, venenatae et sedantes illum doloris circa scrobiculum cordis sensum, qui tantum aegroto molestiae
faceffit,

faceffit, haud dubie faciunt. Flavedo autem totius corporis superficiei a bilis absorptione oriri videtur. Hanc vero forsitan promovet ille humor in poris ductibusque biliferis stagnans. Plumbi venenum excretionem bilis magnopere retardat et impedit. Qui in plumbo effodiendo et fundendo sunt occupati, ii huic flavedini saepe insigniter prius objiciuntur, quam alia morbi signa accedunt. Hoc potest explicari, si organa hepatica non minus, quam alias partes, viribus plumbi sedantibus affici, vel motum intestinorum peristalticum adeo debilitari, ut ad ductus biliferos emulgendos parum possit conferre, ponas. Hinc bilis in duodenum tarde descendet, et absorptio ejus stagnatione nimis diuturna augebitur. Cum morbus longius est progressus, flavedo multum augeri consuevit. Hoc forsitan praestant partes vicinae nunc multum distensae, quae, rebus ita se habentibus, ductus biliferos magna ex parte compriment, igiturque descensum bilis impedient. Appetitus prostratus ab atonia

D

fibrarum

fibrarum ventriculi muscularium, et nausea a contentis ventriculi nimis diu retentis, et natura semet onere molesto levare conante, proficisci potest. Vomitus a motu ventriculi et intestinorum peristaltico inverso oritur. Quod rejicitur, id bili subviridi nonnunquam admiscetur. Hoc a bile in ventriculum per motum peristalticum duodeni inversum sursum propulsa pendet. Quod vomitione expellitur, id plerumque admodum acre. Hoc a contentis ventriculi adeo diu retentis, ut processum fermentationis acetosum nimia ex parte subierint, oriatur oportet. Alvus nonnunquam, ut in diarrhoea, fusa est. Caeterum hoc in exemplo scybala, in historia comprehensa, vix unquam descendunt, nisi ad cathartica confugitur.

Causam hujus morbi proximam stricture tunicae ventriculi et intestinorum muscularis spasmodicae tribuimus. Cum alvus autem fusa est, ponere possumus contenta canalisi alimentarii fluida per locum constrictionis transire permitti, dum valvulae con-

niventes

niventes adeo constringuntur, ut faecibus induratis aegerrime cedant. Hinc oriuntur forma scybalorum rotunda, et, morbo provectiore, abdominis tumor et tensio; namque stercus induratum, nisi per medicamenta idonea fuerit expulsum, nimia copia colligetur. Ischuria, quae aliquando per morbi decursum se ostendit, ratione sequente potest exponi. Stimuli certi uni corporis parti applicati partes ejusdem maxime distantes non raro afficiunt. Frigus, exempli gratia, pedibus nonnullorum subito admotum, totum canalem alimentarium adeo, ut diarrhoea moveatur, afficere solet. Monroius celeberrimus memoriae prodit specillum aurem internam titillans tussim frequenter excitare. Exempla alia innumera, quae hunc consensum mirandum illustrent, possunt adduci. Plumbi venenum sedans, in nervos extremos primarum viarum sentientes agens, per consensum cum sphinctere vesicae uriniferae communicari, vel, quantum novimus, venenum ipsum, et per superficiem et per primas vias massam circumeuntem,

circumeuntem, ingredi, et hoc modo ad quamlibet systematis partem devehī potest. Tophos artuum, a conditione totius systematis morbida, explicatu in primis difficili, proficisci probabile. Oeconomia autem lacteorum, totumque systema absorbens cum iis conjunctum, hoc in morbo admodum turbentur necesse est. Processum igitur concoctionis, et absorptionem adeo posse mutari, ut talia, qualia ante fuerunt ex toto exclusa, in massam humorum circumeuntem admitti patiantur, et haec rursus pro legibus oeconomiae animalis foras expelli, et in partibus corporis diversis deponi posse, nihil obstat quo minus ponamus. Qui dolores ossa, artus, &c. invadunt, ii per principia supra comprehensa sunt exponendi. Cum causa morbi remota aliquandiu egit, universae systematis functiones adeo mutantur, ut signa hujusmodi oriri nequeas mirari. Paralyfis, alique affectus nervosi, in morbi historia signis reliquis accensentur. Distributioni systematis nervosi ejusdemque functionibus multi nuper

per diligenter studuerunt, et in his Monroius Professor in primis celebris. Hic, quod haudquaquam negandum, multum huic argumento luminis offudit; multa tamen phaenomena, quae nullo modo possunt explicari, in omnibus fere vitiis nervosis, semet ostendunt. In signis, quae in praesentia exequimur, res ita se habet. Cur sensus, motu amisso, maneat, difficulter, immo nulla ex parte, explicare valebis. Cum nihil super hac re, quod mihi aliisve satisfaciat, possim proferre, incepto desistere fatius esse duco.

D I A G N O S I S.

Parum periculi esse videtur, ne colica Damnoniorum pro quolibet alio morbo habeatur, si medicus ad rationem, qua aegrotus infueverit vivere, animum rite attendat. Nonnulla sunt signa hujusce morbi

bi propemodum propria, quae eum adesse fere demonstrant. Dolor abdominis et circa scrobiculum cordis, in historia positus, per magnum temporis spatium absque ulla intermissione saepe manet. Non aequè acutus, ac in ileo, esse videtur. Quinetiam hic morbus breve spatium plerumque habet; colica Damnoniorum, contra, quinque sexve dies ad minimum, absque ulla intermissione insigni, saepissime pergit. Si hunc morbum ab aliis nosologice fecernere velis, sub genere colicae Cullenianae, nosologi illius jure celeberrimi, colloces oportet. ‘ Colica, praecedente ponderis vel molestiae in abdomine, praecipue circa umbilicum, sensu; accedente dolore colico, primum levi, non continuo, et, praecipue post pastum, acuto, tandem graviore et fere perpetuo; cum dolore brachiorum et dorsi, in paralyfin demum abeunte.’

Vix pro cholera potest haberi, cum nihil, si vomitum biliosum excipias, huic et illi morbo sit commune. Qui dolores ar-

tus

tus afficiunt, et venereos rheumaticosve referunt, ii ab horum morborum propriis hoc differunt, quod non noctu, aegroto in lecto decumbente et calido, maxime urgent. Alius tantum morbus est, ad quem similitudine accedere videtur, illa nempe arthritidis species, quae *atonica* appellatur. Huic quidem malo et colicae Damnoniorum compluria signa communia sunt, ut nausea, vomitus, affectus aliquando paralytici, tophi, &c. Hoc in exemplo, habitum aegroti corporeum considerandum, et, utrum causae cholicae Damnoniorum remotae necne fuerit objectus, inquirendum. Unus morbus pro altero haberi parum periclitatur. Si arthritidis subsit, artus plerumque prius corripuntur. Hoc in colica Damnoniorum rarissime, quanquam interdum, incidere consuevit. Si vero ad artem, quam aegrotus exerceat, et rationem qua insueverit vitae, animum attendamus, in errorem super morbi natura vix unquam incidere valebimus.

P R O G-

P R O G N O S I S.

Postquam aegrotus causis colicae Damnoniorum remotis diu objectus, eaque semel correptus fuit, reditui ejus patebit, licet ad omnia, quae ad hunc praecavendum accommodantur, remedia decurratur. Nonnunquam, cum alioquin ex toto fanus est, et causa remota non diu agere perrexit, ad sanitatem magna ex parte reductum iri sperare possumus, quanquam pro certo non affirmare debemus, aegrotum a morbo unquam ex toto vacuum fore. Qui pomaceum apud Damnonios bibunt, ii adeo liberaliter id sumunt, ut tantum ejus brevi in systema invehatur, quantum, causis excitantibus applicatis, morbum movere, et fundamentum ejus reditus nimis diuturnum jacere potest. Non pauci casus se ostendunt, unde colligi valet, quantitatem plumbi admodum exiguam, in corpus receptam,

ceptam, hunc morbum dirum, et omnes ejus
 fequelas metuendas, facere posse. Quod
 asseruimus probare videntur exempla se-
 quentia a celebri Warrennio memoriae
 prodita*: ‘ In June 1752, thirty-two per-
 ‘ sons in the Duke of Newcastle’s family,
 ‘ then residing at Hanover, were seized
 ‘ with the colica Pictonum, after having
 ‘ used, as their common drink, a small
 ‘ white wine, that had been adulterated
 ‘ with some of the calces of lead. They
 ‘ were all attacked in the common way,
 ‘ excepting one, whose first seizure was
 ‘ an epileptic fit. Many of them had pro-
 ‘ fuse sweats before the disease terminated,
 ‘ and a few had an eruption of white and
 ‘ red pimples, which were very fiery, and
 ‘ itched exceedingly. All of them relap-
 ‘ sed four or five times, after they seemed
 ‘ to have been cured. Many had the dis-
 ‘ order thrice, and some five times. One
 ‘ had a severe return of the complaint two
 E ‘ years

* Vide Med. Trans. p. 86.

‘ years afterwards, and has had nine re-
 ‘ turns of the cholic since.’

Quae supra referuntur, ea conamina medicorum hoc in morbo depellendo saepe parum felicia esse demonstrant. Igitur bonum ejus eventum parce cauteque promittant, necesse est.

R A T I O M E D E N D I.

Consilia huic morbo medendi plane triplicia sunt.

I. Causam proximam, quatenus in manu nostra est, tollere.

II. Affectibus symptomaticis venientibus occurrere, eosdemve substantes remove.

III. Reditum paroxysmi praecavere.

Consilio primo respondent omnia, quae spasmus effectusque sedantes veneni, primas in vias editos, tollunt. Tota antispasmodicorum

modicorum classis adhiberi potest. Sanguinis detractio reliquis hoc genus remediis potentior est. Sed diathesis inflammatoria hoc in morbo raro adest; et hoc remedium adhibitum plerumque fuit noxae non mediocri. Emetica, spasmus tollendo, et ventriculo et intestinis comprehensa, forsitan venenum ipsum quod morbum movit evacuando, saepissime profunt. Si vires aegroti patiantur, tartarum emeticum iis quantitatibus sumi potest, ut et sursum et deorsum agat. Si ad hoc non confugiat, infusum chamomaeli vel aqua tepida, donec hunc edat effectum, bibenda. Venenum plumbi sedans, motum totius canalis alimentarii peristalticum debilitando, alvum astrictam reddit. Huic diligenter occurrendum. Purgantia ore sumpta frequenter rejiciuntur. Cum hoc incidit, ad enemata, quae in alvum saepius immitti debent, et ad fomenta calida, quae abdomini admovenda, decurrendum. Oleum ricini, ob vires purgatrices, hoc in morbo summis laudibus fuit elatum. Caeterum non adeo diu,

diu, ut agere possit, ventriculo federe solet,
 sed ingratum evadit, vomituque rejicitur.
 Sales medii rite administrati votis nostris
 plerumque respondebunt. Quantitate, quae
 excretionem copiosam facere valet, fumi,
 et e brevibus intervallis reiterari debent;
 quoniam spasmus superatu difficilis est, et
 facile repetit. Epispastica, utpote quae vim
 antispasmodicam potentissimam habeant,
 alvo pertinaciter adstricta, tentata fuerunt,
 et, ut memoriae proditum, non parum pro-
 fuerunt. Cum vero alia et satis valentia,
 quorum actionem melius intelligimus, re-
 media sint, haec rarissime necessaria fore
 ducimus. Nullum novimus medicamen-
 tum, quod nomen antispasmodici melius,
 quam opium, meretur. Liberaliter, dolore
 urgente, dari debet laxantibus adjunctum.
 Postquam signa colicae decesserunt, quod
 plerumque intra tres quatuorve dies, si me-
 dicamenta supra posita rite fumantur et
 administrentur, incidere solet, genus ali-
 menti et naturam summa cum cautela re-
 spiciat aegrotus; quoniam intestina longum
 per

per tempus irritabilia manent, et quodlibet insolitum pessime ferunt. Cibus aliquandiu e jusculis, e carne ovilla, vel vitulina confectis, constet. Cathartica adhibeantur, dum alvus dura manet. In locum salium mediorum, substitui possunt infusum senae pulvisque jalappii.

Paroxysmo ex toto finito, et curatione, uti videtur, absoluta, non ab usu medicamentorum desistendum est, quae canalem alimentarium modice stimulant et aperiunt. Alumen, ut catharticum in exemplis colicae Pictonum levioribus lene et tutum, a Percivallio, in tentaminibus suis, nuper fuit laudatum. Verba ejus sequuntur: ‘ I
‘ have administered it with the happiest
‘ effect in various obstinate and painful affections of the bowels. Fifteen grains
‘ given every fourth, fifth, or sixth hour,
‘ for the most part, prove gently aperient;
‘ and, if the symptoms be not very severe,
‘ the second or third dose seldom fails to
‘ mitigate the pain, and sometimes entirely
‘ to remove it.’ Cum hoc novum remedium

dium fit, et forsitan actione sua incertum, valentiora purgantia, me iudice, usum ejus praecedere debent. Remedium, sub morbi finem, utile esse posse videtur, cum nihil, nisi durities alvi, superest. Actio ejus a viribus suis tonicis et adstringentibus videtur pendere, quae motum canalisi alimentarii peristalticum accelerare, et hoc modo stercoreis evacuationem promovere, possunt.

Consilium secundum fuit affectibus symptomaticis venientibus occurrere, eosdemve substantes remove. Hi autem plerumque sunt manuum tremores, aliarum partium paralyfis vel dolores, epilepsia, facultas verba enunciandi amissa, &c. In exemplis epilepsiae et paralyfis electricitatem laudat Percivallius, et ab ea adhibita summum commodum oriri se vidisse refert. Cum pleraque ex hisce symptomatis a conditione systematis debili proficisci videantur, tonica et antispasmodica plane indicantur. Ex his epispastica saepe proderunt. Verriculum, frigida, cortex Peruvianus, exercitatio

tio modica, diaeta fatis lauta, alvus modice soluta, omnino sunt necessaria.

Quo consilio tertio respondeatur, in primis necessarium est, ut aegrotus causam morbi remotam diligenter refugiat, et in usu medicamentorum et regiminis, supra comprehensorum, continuo persistet. Si hoc rite diligenterque fiat, felicissima nonnunquam contingunt, et aegrotus, curatione idonea adhibita, saevitia morbi liberatur, qui, sibi relictus, omnibus malis corporeis, quibus natura humana fragilis et laboriosa patet, finiri consuevit.

Quae super hoc morbo exequi decreveram, iis nunc ad finem perductis, tantum superest, ut omnibus hujus Academiae celeberrimae Professoribus grates persolvam, e quorum praelectionibus excellentissimis multa per quadriennium utilissima cepi.

F I N I S.

no modica, dicitur tunc latus, alius modice

solus, omnino tunc necessarius.

Que consilio tunc respondetur, in pte

que necessarius est, et negotia casibus

modi tantum diligenter respiciunt, et in

aliis medicamentorum et virtutibus, tunc

comprehensum, consilio perit. Si tunc

et diligenter tunc, dicitur non

potest contingere, et negotia, casibus

adonec additis, tunc tunc tunc

per, ubi tunc tunc tunc tunc

quibus tunc tunc tunc tunc

per, tunc tunc tunc tunc

Que tunc tunc tunc tunc tunc

tunc, in tunc ad latus tunc tunc

lopat, et tunc tunc tunc tunc

per, tunc tunc tunc tunc tunc

per, tunc tunc tunc tunc tunc

per, tunc tunc tunc tunc tunc